

Nierfunctie: mesalazine

2582

Clcr = creatinineklaring

Bron	Bewijs	Effect	Opmerkingen
-			
Risicogroep			

Opmerkingen:

- SPC Salofalk 6-2-2009: ernstige nierfunctiestoornis is contra-indicatie. Gebruik wordt afgeraden bij patiënten met een nierfunctiestoornis. Er moet rekening worden gehouden met mesalazine-geïnduceerde niertoxiciteit wanneer de nierfunctie achteruitgaat tijdens de behandeling. Nierbeschadiging is waargenomen in herhaalde dosis toxiciteitsstudies met hoge orale doses mesalazine. De klinische relevantie hiervan is onbekend.
- SPC Asacol 7-2-2007: ernstige nierfunctiestoornis is contra-indicatie. Wordt niet aanbevolen bij patiënten met verminderde nierfunctie. Regelmatige controle van de nierfunctie is gewenst, vooral gedurende het begin van de behandeling.
- CBO richtlijn Diagnostiek en behandeling van inflammatoire darmziekten bij volwassenen, 2008. Aminosalicylaten: nierfunctiecontrole bij risicopatiënten (pre-existente nierschade, nefrotoxische comedatie of andere vasculair comorbiditeit) elke 3-6 maanden, anders 1x per 12 maanden. De aanbevolen jaarlijkse controle van creatinineconcentratie heeft niet aangetoond permanent nierfunctieverlies bij gecompromitteerde patiënten te voorkomen, alhoewel in vroeg stadium ontdekt nierfunctieverlies reversibel lijkt.

Bijwerkingen:

- Tekin F ea. Acute tubulointerstitial nephritis due to 5-aminosalicylic acid in patient with ulcerative colitis and chronic renal failure. Turk J Gastroenterol 2006;17:153-54. Man (56) met colitis ulcerosa en serumcreatinine 2.2 mg/dl (= Clcr 35 ml/min). 6 dagen na start mesalazine 3dd 500mg oraal serumcreatinine naar 4.2 mg/dl (= Clcr 16 ml/min met MDRD). 2 dagen na staken mesalazine serumcreatinine naar 6.3 mg/dl (Clcr 12 ml/min). Nierbiopsie toonde acute tubulo-interstitiële nefritis. 11 dagen na staken mesalazine was serumcreatinine weer op uitgangswaarde.
- Elseviers MM ea. Clinical Nephrology 2004;61:83-9. Prospectieve studie met data van 27 Europese centra voor gastro-enterologie. 50% van 1529 patiënten gebruikten 5-ASA tijdens de studieperiode. Bij 34 patiënten werd afname van de creatinineklaring gezien, bij 13 van 34 werd dit gezien bij achtereenvolgende metingen. Conclusie auteurs: verminderde nierfunctie wordt niet frequent gezien bij patiënten met inflammatoire darmziekte en is zelden geassocieerd met 5-ASA-therapie.
- Bosque Lopez MJ ea. Gastroenterol Hepatol 2009;32:29-31. Severe tubulo-interstitial nephritis secondary to 5-ASA. Gastroenterol Hepatol 2009;32:29-31. Vrouw (23) met normale nierfunctie bij start mesalazine 2 g/dag vanwege colitis ulcerosa. Na 3 jaar afname nierfunctie, serumcreatinine 2.6mg/dl en Clcr 29 ml/min. Staken mesalazine en behandelen met corticosteroïden leidt tot gedeeltelijke verbetering van de nierfunctie. Niertransplantatie is nodig.
- Heidt J ea. Tubulo-interstitiële nefritis bij inflammatoire darmziekte. Extra-intestinale manifestatie of geneesmiddelintoxiciteit? Ned Tijdschr Geneesk 2010;154:1426-30. Vrouw (27) sinds 3 jaar op mesalazine vanwege colitis ulcerosa en sinds 1 jaar nierinsufficiëntie (Clcr 44 ml/min). Mesalazine werd gestaakt, nierfunctie verbeterde niet. Vanwege opvlammende colitis werd mesalazine weer hervat. 4 jaar na start mesalazine Clcr 28 ml/min. Nierbiopsie toonde uitgebreide tubulo-interstitiële nefritis. Mesalazine werd weer gestaakt. De nierfunctie stabiliseerde aanvankelijk, maar ging 4 jaar later verder achteruit. Patiënte werd hemodialyse afhankelijk.

Clcr < 10 ml/min:

-

	Wijziging kinetiek	Actie	Clcr grens	Datum
Beslissing projectgroep	Onbekend	Nee	-	23 februari 2010